

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра глобальної економіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан економічного факультету
НАТАЛІЯ ДІБРОВА
28 серпня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»
на засіданні кафедри глобальної економіки
Протокол № 1 від «20» серпня 2024 р.
Завідувач кафедри
Наталія ВДОВЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»
Гарант ОП «Міжнародна економіка»
Олена КІРЕЙЦЕВА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СПІЛЬНА АГРАРНА ПОЛІТИКА ЄС

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність 051 «Економіка»

Освітня програма «Міжнародна економіка»

Факультет економічний

Розробники: д.е.н., професор Кваша С.М., к.г.н., доцент Перегуда Ю.А.

Київ – 2024 р.

**Опис навчальної дисципліни
«СПІЛЬНА АГРАРНА ПОЛІТИКА»**

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь	
Освітній ступінь	ОС «Бакалавр»
Спеціальність	051 «Економіка»
Освітня програма	«Міжнародна економіка»
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова
Загальна кількість годин	150
Кількість кредитів ECTS	5
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	Екзамен
Показники навчальної дисципліни для денної форми навчання	
	Денна форма навчання
Рік підготовки (курс)	4
Семестр	7
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	30 год.
Лабораторні заняття	- год.
Самостійна робота	105 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Спільна аграрна політика ЄС» є набуття студентами теоретичних знань та отримання практичних аналітичних навичок щодо принципів, цілей та інструментів Спільної аграрної політики (САП) ЄС.

Завдання дисципліни спрямовані на формування у студентів знань, навичок і компетенцій, необхідних для розуміння та аналізу державної політики в аграрному секторі, а також для розробки та реалізації ефективних заходів у цій сфері. Основними завданнями вивчення є: розкриття можливостей використання досліджень аграрного ринку для підвищення його конкурентоспроможності; висвітлення особливостей здійснення досліджень спільного аграрного ринку залежно від їх цілей та напрямів; формування уявлень про комплекс спеціальних методів та технологій, що використовуються при виконанні досліджень аграрного ринку та навчання використанню результатів досліджень ринку для підвищення ефективності прийняття управлінських рішень.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК15 Здатність до володіння цілісними системами знань про сутність економічних процесів, що відбуваються на міжнародному аграрному ринку.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН16. Вміти використовувати дані, надавати аргументацію, критично оцінювати логіку та формувати висновки з наукових та аналітичних текстів з економіки.

ПРН25. Вміти аналізувати принципи, закономірності розвитку та міжнародний досвід функціонування світового аграрного ринку.

2. Програма та структура навчальної дисципліни для:
 – повного терміну денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Агрополітичні рішення у системі міжнародних відносин досліджень світових аграрних ринків														
Тема 1. Історія виникнення та основні етапи реформування Спільної Аграрної Політики (САП) Європейського Союзу	1	15	2	3			8							
Тема 2. Вплив САП на забезпечення продовольчої безпеки та розвиток сільських територій	2	15	2	3			10							
Тема 3. Рішення САП у системі міжнародних відносин досліджень світових аграрних ринків	3	15	2	3			10							
Тема 4. СОТ та можливості і вимоги в рамках інтеграції з ЄС (ГВ ЗВТ)	4	15	1	3			10							
Тема 5. Поглиблена та всеохоплююча зона вільної торгівлі Україна-ЄС: сільськогосподарські аспекти	5	15		3			14							
Разом за змістовим модулем 1		75	7	15			52							
Змістовий модуль 2. Методологія дослідження впливу САП на світовий ринок сільськогосподарської продукції														
Тема 1. Кон'юнктура аграрних ринків країн-членів ЄС	5	18	2	4			15							
Тема 2. Європейський Зелений Курс (European Green Deal)	6	18	2	3			15							
Тема 3. Методичні підходи оцінки впливу САП на міжнародний бізнес	7	18	2	4			13							
Тема 4. Досвід держав-членів ЄС у запровадженні та реалізації САП (впровадження в Україні)	8	21	2	4			10							
Разом за змістовим модулем 2		75	8	15			53							
Усього годин		150	15	30			105							

3. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Оцінка впливу САП на виробництво сільськогосподарської продукції: тенденції та перспективи розвитку.	4
2	Методологія дослідження впливу САП на світовий ринок сільськогосподарської продукції.	4
3	Організаційно-методичні підходи до фінансування САП: формування та розподіл бюджету програми.	4
4	Практичні кейси (на прикладі держав-членів ЄС) реалізації САП	4
5	Методичні підходи оцінки впливу САП на міжнародний бізнес	4
6	Виклики, ризики та можливості реалізації САП.	4
7	Інституційне середовище САП: органи управління.	4
8	Досвід держав-членів ЄС у запровадженні та реалізації САП (впровадження в Україні)	2
Всього		30

4. Темы самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Європейський Зелений Курс (European Green Deal)	15
2.	Механізми адаптації до змін клімату в аграрній політиці: досвід ЄС	15
3.	Сучасні тенденції розвитку інтеграційних процесів в АПК	15
4.	Концепції підтримки сільських територій у аграрній політиці	15
5.	Роль інститутів у розвитку та регулюванні аграрного сектору та соціально-економічні очікування від земельної реформи в Україні	15
6.	Трансформація землекористування в умовах урбанізації і обмеженість земельних ресурсів	15
7.	Форми та джерела фінансового забезпечення суб'єктів господарювання аграрного сектору економіки України	15
Всього		105

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- розрахункові роботи;
- захист практичних робіт.
- сертифікат проходження неформального навчання.
- сертифікат проходження неформального навчання здобувачів вищої освіти.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- оцінювання поточних результатів самостійної роботи студентів щодо освоєння програмного матеріалу дисципліни;
- неформальне навчання здобувачів вищої освіти.

7. Методи оцінювання.

- екзамен, як один із форм підсумкового контроль знань здобувачів вищої освіти;

- модульне тестування, як один із форм поточного контроль знань проводиться з метою виявлення якості навчального процесу та його результатів у міжсесійний період під час аудиторних занять;
- реферати, есе у випадку пропусків занять здобувачів вищої освіти з поважних причин;
- захист практичних робіт.
- усне або письмове опитування;
- сертифікат проходження неформального навчання здобувачів вищої освіти.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

Рейтинг здобувача вищої освіти	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

1. Електронний навчальний курс з дисципліни «Спільна аграрна політика ЄС».
2. Конспект лекцій та їх презентації (в електронному вигляді)

10. Рекомендовані джерела інформації

1. Hong, A., Li, X., Wang, Y. and Shi, M. (2023), Can customization promote product innovation in the global B2B market? Evidence from export manufacturing firms from emerging markets, *International Marketing Review*, Vol. ahead-of-print No. ahead-of-print. <https://doi.org/10.1108/IMR-10-2021-0316>
2. Васильківський Д. М., Трубнік Т. Є., & Бикова М. Д. (2023). Економічні орієнтири України в контексті перспектив розвитку світової економіки у 2023-2024 роках. *Академічні візії* (17). <https://academy-vision.org/index.php/av/article/view/272>
3. Побоченко Л., Татаренко Н., & Прокоп'єва А. (2023). Сучасні тренди розвитку світового ринку зерна в умовах війни в Україні. *Економіка та суспільство*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-29>
4. Савенко І., Седікова І., & Седіков Д. (2022). Російсько-український конфлікт: виклики для зернового ринку. *Food Industry Economics*, 14 (2). DOI: <https://doi.org/10.15673/fie.v14i2.2320>.
5. Чіп Л. О. (2020). Макроекономічна кон'юнктура аграрного ринку в умовах економічної нестабільності. Том 31(70). No 4, 2020. <https://doi.org/10.32838/2523-4803/70-4-13>
6. Офіційний сайт Групи світового банку. URL: worldbank.org.
7. Офіційний сайт Конференції ООН з торгівлі та розвитку. URL: unctad.org.
8. Офіційний сайт Світової організації торгівлі. URL: wto.org.